

Fyrtioandra sessionen (1993)

Allmän rekommendation XV om artikel 4 i konventionen

1. När den internationella konventionen om avskaffande av alla former av rasdiskriminering antogs betraktades artikel 4 som central i kampen mot rasdiskriminering. På den tiden fanns det en utbredd rädsla för återupplivandet av auktoritära ideologier. Förbudet mot spridningen av idéer om rasmässig överlägsenhet och mot organiserade aktiviteter, som antogs kunna uppmana till rashat, betraktades som avgörande. Sedan dess har kommittén mottagit vittnesmål om organiserat våld på grund av etniskt ursprung och politiskt utnyttjande av etniska skillnader. Därför är genomförandet av artikel 4 nu ännu viktigare.
2. Kommittén påminner om sin allmänna rekommendation VII där den förklarar att bestämmelserna i artikel 4 är bindande. För att uppfylla dessa skyldigheter ska konventionsstaterna inte bara anta en lämplig lagstiftning, utan även garantera att den genomdrivs effektivt. Eftersom hot och handlingar av rasistiskt våld lätt leder till andra liknande handlingar och skapar en fientlig atmosfär, kan endast omedelbart ingripande uppfylla kraven på effektiva åtgärder.
3. Artikel 4 (a) kräver att konventionsstaterna bestraffar fyra typer av brottsliga gärningar: (i) spridande av idéer grundade på rasöverlägsenhet eller rashat, (ii) uppmaning till rasdiskriminering, (iii) våldshandlingar mot en viss ras eller en grupp av personer av annan hudfärg eller annat etniskt ursprung och (iv) uppmaning till sådana handlingar.
4. Kommittén anser att förbudet mot spridning av alla idéer grundade på rasöverlägsenhet eller rashat är förenligt med rätten till åsikts- och yttrandefrihet. Denna rätt är förankrad i artikel 19 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och artikel 5 (d) (viii) i den internationella konventionen om avskaffande av alla former av rasdiskriminering erinrar om denna rätt. Dess relevans till artikel 4 konstateras i själva artikeln. Medborgarnas utövande av denna rättighet medför särskilda skyldigheter och ansvar, specificerade i artikel 29, punkt 2, i den allmänna förklaringen, bland vilka skyldigheten att inte sprida rasistiska idéer är av särskild betydelse. Kommittén vill dessutom rikta konventionsstaternas uppmärksamhet mot artikel 20 i konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, enligt vilken all propaganda för krig och allt främjande av nationalhat, rashat eller religiöst hat, som innebär uppvigling till diskriminering, fiendskap eller våld, ska vara förbjudet enligt lag.
5. Artikel 4 (a) kriminaliserar också finansieringen av rasistiska aktiviteter, vilket kommittén anser omfatta alla de aktiviteter som nämns i punkt 3 ovan, det vill säga aktiviteter som härrör från etniska skillnader och rasskillnader. Kommittén uppmanar konventionsstaterna att undersöka om deras inhemska lagstiftning och dess genomförande uppfyller detta krav.
6. Vissa stater har hävdats att det är olämpligt att förklara en organisation olaglig, i deras rättssystem, innan dess medlemmar har främjat eller uppmanat till rasdiskriminering. Kommittén anser att artikel 4 (b) lägger ett större ansvar på dessa stater att vara vaksamma i förfarandet mot sådana organisationer vid tidigast möjliga tidpunkt. Dessa organisationer, liksom organiserade och andra propagandaaktiviteter, måste förklaras illegala och förbjudna. Deltagande i dessa organisationer ska i sig vara straffbart.

7. Artikel 4 (c) i konventionen fastställer skyldigheterna för offentliga myndigheter. Offentliga myndigheter på alla nivåer, inklusive kommunala, är bundna av denna punkt. Kommittén konstaterar att konventionsstaterna måste garantera att de uppfyller dessa skyldigheter och rapporterar om detta.